

С. П. Семенець
м. Житомир, Україна

МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ РОЗВИВАЛЬНОГО ПІДХОДУ

На основі концепції навчальної діяльності, системного та особистісно орієнтованого підходів до організації процесу учіння, сформульованого принципу розвивальної наступності, спроектовано задачу систему розвивальної математичної освіти. Рефлексія процесу учіння, що передбачає самоаналіз, самооцінку, самоконтроль, є особливою задачею на кожному з визначених завданчих рівнів.

Глибокі зміни, що відбуваються в суспільній свідомості й пов'язані з інформаційно-технологічним етапом розвитку суспільства, процесами демократизації, гуманізації, міжнародної інтеграції, детермінують необхідність побудови нових моделей школи і ВНЗ, постановку нових цілей і завдань у системі освіти, що передбачають перенесення центру уваги із сумарних технологій навчання на особистісно розвивальні. У цьому контексті **проблема розвивальної математичної освіти, що націлює на розвиток універсальних здібностей (науково-теоретичного мислення, учіння, особистісного становлення), стала об'єктом наших наукових пошуків. Науково-методичне забезпечення розвивального навчання математики в початковій школі посилює актуальність теоретичного розв'язання та методичного забезпечення названої проблеми в середній і старшій ланках шкільної**

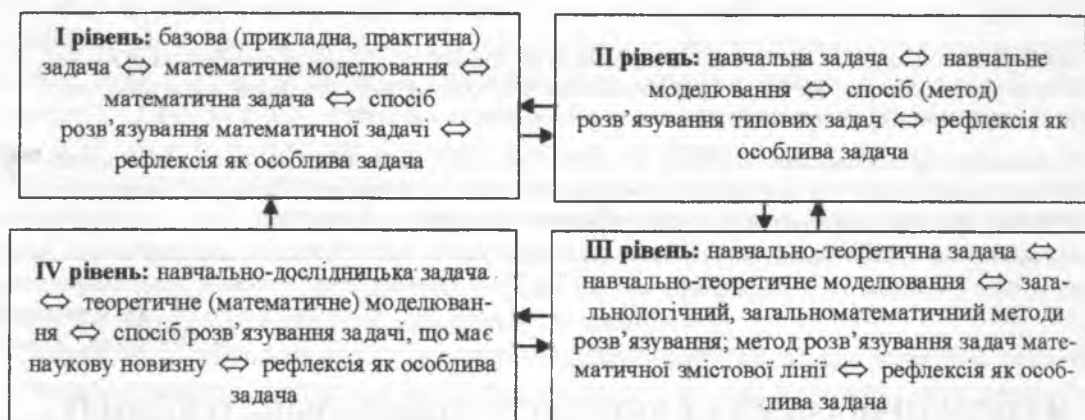
математичної освіти. Одним із першочергових завдань є розробка навчальних програм і підручників розвивальної освіти, деякі з них уже рекомендовані Міністерством освіти і науки України (програма з математики для початкової школи, підготовлена Е.І. Александровою; навчальні програми з елементарної математики та методики її навчання для студентів фізико-математичних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів [1]).

Теоретико-методологічну основу досліджень склали концепція навчальної діяльності, діяльнісний підхід до навчання математики як головна умова забезпечення ефективності математичної освіти, системний і особистісно орієнтований підходи до організації процесу учіння (навчального пізнання). Окрім цього, концептуальним стало положення про те, що формування та розвиток навчальної діяльності проходить у процесі постановки та розв'язування специфічних для неї задач [2]. Тому конструювання й проектування системи різнотипних задач у розвивальній математичній освіті здійснюється на основі прийнятого нами принципу розвивальної наступності, згідно з яким кожен наступний тип розв'язуваних задач має відрізнятися від попереднього вищим рівнем змістового теоретичного узагальнення. З огляду на вищезазначене розвивальна математична освіта базується на задачній системі, що представлена в схемі 1.

Рефлексія процесу учіння (усвідомлення власного досвіду з метою вищого рівня розуміння, що передбачає самоаналіз, самооцінку і самоконтроль) є невід'ємною складовою навчальної діяльності на кожному з визначених етапів, слугує рефлексивному напрямку розвитку особистості, який загалом задає система розвивальної освіти.

Схема 1.

Задачна система розвивальної математичної освіти

Література

1. Семенець С. П. Елементарна математика. Навчальна програма (розроблено на основі концепції розвивальної освіти). – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. – 88 с.
2. Давыдов В. В. Теория развивающего обучения / Международная Ассоциация «Развивающее обучение». – М.: Интор, 1996. – 544 с.

On the basis of the learning activity conception, system and personality oriented approaches to the study process organization, the formulated principle of the developing succession, the task system of developmental mathematical education is projected. The reflection of the study process that presupposes self-analysis, self-evaluation and self-control is a peculiar task on every of the defined task levels.

На основани концепції учебной деятельности, системного и личностно ориентированного подходов к организации процесса учения, сформулированного принципа развивающей преемственности, спроектировано задачную систему развивающего математического образования. Рефлексия процесса учения, предполагающая самоанализ, самооценку, самоконтроль, выступает особенной задачей на каждом из выделенных задачных уровней.